

CYPRIAN SKWAREK

ur. 1916; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", życie codzienne, życie polityczne, komunizm, Solidarność (1980-1989)

Upadek komunizmu

Nikt z nas się nie spodziewał, że komunizm się kończy. Z kolegami – ja pracowałem wtedy już w biurze projektów – sobie tak mówiliśmy, że my to już do końca komunizmu nie doczekamy, ale przynajmniej, żeby nasze dzieci doczekały. Tymczasem okazuje się, że i myśmy doczekali.

Ten ruch rozwalania komunizmu zaczął się od Stoczni Gdańskiej i od Wałęsy. Od razu refleks tego nastąpił w Świdniku na WSK i w poszczególnych fabrykach w Lublinie. Zjawily się organizacje solidarnościowe, powstawały jak grzyby po deszczu, tak samo organizacja „Solidarności” powstała w Lublinie. Na Królewskiej, dzisiaj Kardynała Wyszyńskiego 3, był budynek WKZZ, znaczy Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych. Natychmiast „Solidarność” ten budynek przejęła i wszelkie organizacje solidarnościowe opanowały ten budynek. WKZZ zostało zlikwidowane. Rozpoczął się gorączkowy ruch przejmowania władzy tutaj w Lublinie. Oczywiście ja, który z polityką raczej na opak jestem, przynajmniej aktywnie nie uczestniczę, to nie miałem z tym specjalnie nic wspólnego. Natomiast w całym mieście pojawiły się różne publikacje, gazetki, zawierające artykuły polityczne, antykomunistyczne. Wszyscy te gazetki czytaliśmy, we wszystkich gronach się politycznie dyskutowało.

Potem były wybory to tego Sejmu kontraktowego. Pamiętam jak na mieście ukazały się afisze z przedstawicielami „Solidarności”. Każdy z nich miał zdjęcie z Wałęsą. Plakaty pojawiły się na całym mieście: „Głosujcie na kandydatów «Solidarności»”. Oczywiście na tych kandydatów żeśmy głosowali. Efekt był dla komunistów zaskakujący, bo „Solidarność” zwyciężyła przytłaczającą większością. [To był] ruch obywatelski o różnych odcieniach politycznych, dlatego że tam się uaktywnili ludzie, którzy zajmowali się polityką i to nie tylko w „Solidarności”, ale i przedstawiciele Narodowej Demokracji, przedstawiciele dawnej Armii Krajowej i części cywilnej Armii Krajowej, potem Narodowe Siły Zbrojne się ujawniły, tak że od razu różnicowanie

polityczne dało o sobie znać.

Data i miejsce nagrania	2005-03-16, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Choroś
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"